

Cristiana TĂTARU*, Costel ILIE**

**EMISIUNI MONETARE MUNTENEȘTI ȘI MOLDOVENEȘTI
DIN COLECȚIA NUMISMATICĂ A MUZEULUI DE ISTORIE
„PAUL PĂLTĂNEA” GALAȚI**

**WALLACHIAN AND MOLDAVIAN COINS FROM THE COLLECTION OF
NUMISMATICS OF „PAUL PĂLTĂNEA” HISTORY MUSEUM OF
GALAȚI**

- Abstract -

The aim of this study is to bring to the attention of the specialists a number of twelve medieval coins issued by Wallachian and Moldavian princes. The coins are kept in the numismatics collection of the History Museum „Paul Păltănea” from Galați. The silver coins are extremely important for the numismatic researches and for the study of monetary circulation. Two of the coins were found during the archeological researches undertaken during the years 1962-1963, the other ten coins being preserved from the old collection of the museum. Most probably the group of ten coins were found in the area of Galați and Tulcea counties, being illustrative for the monetary circulation from the end of 14th century and the 15th century.

Keywords: Wallachia, Moldavia, Enisala, coin, monetary circulation, ducat, gros, 14th-15th centuries, History Museum „Paul Păltănea” Galați.

În cadrul bogatei colecții numismatice deținute de Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” din Galați se păstrează și un număr doisprezece piese monetare emise de domni ai Țării Românești și Moldovei. Dintre acestea opt sunt emisiuni muntenești, restul de patru monede fiind emisiuni moldovenești.

Scopul acestui articol este de a valorifica acestea piese și de a oferi toate informațiile obținute din analiza monedelor, o parte dintre acestea fiind semnalate în

* Muzeul Național de Istorie al României (cristiana.tataru@gmail.com).

** Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați (costelilie@gmail.com).

numeroase studii fără a fi însă oferite descrieri complete ale acestora. Prezentarea acestor piese monetare este cu atât mai importantă cu cât singurele date pe care le mai avem la dispoziție despre acestea sunt cele oferite de registrul inventar al muzeului.

Din punct de vedere al provenienței pieselor, doar pentru două dintre acestea este cunoscut faptul că provin din săpăturile arheologice desfășurate în interiorul incintei fortificației de la Enisala, întreprinse între anii 1963-1964, în timp ce pentru celelalte zece piese monetare, în cadrul registrului de inventar întocmit în anul 1969, este menționat faptul că acestea provin din fondul vechi al muzeului, fără a fi indicate alte informații despre originea pieselor.

Monedele descoperite la Enisala

Este important de menționat faptul că demersul din spatele acestui studiu a fost acela de a afla cât mai multe informații despre cele două tezaure descoperite în cadrul săpăturilor arheologice desfășurate la Enisala în anul 1939. Campaniile arheologice din această perioadă au fost coordonate de Grigore Avakian, una dintre puținele mențiuni despre acestea fiind făcută într-o scurtă cronică redactată de către Scarlat Lambrino, în cadrul căruia semnalează descoperirea a două tezaure monetare, „unul provenind de la Mircea cel Bătrân și celălalt de la Petru al Mușatei”¹. În articolul publicat de Ion T. Dragomir prin care valorifică bogatul material arheologic descoperit în cadrul celor două campanii arheologice din anii 1963-1964, acesta ne informează că cele două tezaure, depuse inițial, împreună cu celelalte materiale, la sediul fostei prefecturi a ținutului Dunărea de Jos, și care au fost ulterior transferate în patrimoniul Muzeului „Cuza Vodă” din Galați, s-au pierdut în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, când orașul Galați este distrus, așezarea portuară fiind bombardată². Cu toate acestea, în registrul inventar al muzeului sunt menționate două monede: o emisiune de la Mircea cel Bătrân și o emisiune de la Petru Mușat, pentru care se precizează faptul că au fost descoperite la Enisala în anul 1939, conform informațiilor publicate de Scarlat Lambrino. Din păcate, piesele nu au putut fi identificate, fiind pierdute ca urmare a unor evenimente nefericite care au afectat patrimoniul muzeului.

Pierderea documentației săpăturilor din anul 1939, alături de numeroase piese arheologice, l-au determinat pe Ion T. Dragomir, cu susținerea lui Ion Barnea, să reia cercetările în interiorul incintei cetății medievale de la Enisala, în încercarea

¹ Scarlat Lambrino, *Săpăturile arheologice din Ținutul Dunărea-de-Jos*, „Revista istorică română”, IX, 1939, p.498.

² Ion T. Dragomir, *Cetatea medievală de la Enisala. Unelte, arme și obiecte de podoabă*, „Danubius”, VI-VII, 1972-1973, p.29.

de a recupera cât mai mult posibil din informațiile pierdute. În ceea ce privește descoperirile monetare, în studiul deja menționat, Ion T. Dragomir amintește cu date foarte sumare faptul că dintre cele treisprezece monede medievale care au ieșit la lumină în timpul cercetărilor o piesă provine de la Vladislav I Vlaicu, în timp ce patru sunt piese emise de către Mircea cel Bătrân³. Însă, în lipsa unor ilustrații de o mai bună calitate a monedelor, legendele, iconografia și elementele specifice ale pieselor sunt imposibil de identificat⁴.

La o distanță de aproape două decenii, Octavian Iliescu, publică un studiu dedicat circulației monedei medievale românești în apropierea Mării Negre, unde, fără a oferi detalii, consemnează existența a cinci monede medievale muntenești și moldovenești descoperite în anii 1964-1965: un gros de la Petru Mușat⁵, doi ducați ante-reformă de la Mircea cel Bătrân⁶, un ducat de la Vlad I⁷ și o jumătate de gros de la Alexandru cel Bun⁸. Este important de menționat faptul că în registrul inventar al muzeului se regăsesc înregistrări care pot fi asociate cu piesele indicate de Octavian Iliescu, cu o singură excepție, și anume piesa de la Vlad I.

³ Ion T. Dragomir menționează faptul că identificările au fost făcute de către Octavian Iliescu, a se vedea Ion. T. Dragomir, *op.cit.*, p.43, nota 66.

⁴ Numeroase piese descoperite în apropierea cetății de la Enisala au fost publicate în următoarele studii: Octavian Iliescu, *Însemnări privitoare la descoperiri numismatice (II)*, „Studii și Cercetări Numismatice”, II, 1958, p.456; Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, *Necropola medievală de la Enisala. Raport preliminar de săpătură*, VIII, 1980, p.476; Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Cronica descoperirilor monetare din nordul Dobrogei*, „Peuce”, VIII, 1980, p.511/176-177; Horia Camil Radu, *O monedă medievală la Enisala, jud. Tulcea*, „Cercetări Numismatice”, VII, 1996, p.159; Gabriel Custurea, *Tezaurul monetar de la Enisala (secolele XV-XVII)*, „Crisia”, 8, 1979, pp.245-256; Ernest Oberländer-Târnoveanu, Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, *Monede antice și bizantine descoperite la Enisala, jud. Tulcea*, „Cercetări Numismatice”, IV, 1982, pp.113-120; Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Noi dovezi de locuire pe teritoriul actual al satului Enisala în mileniul I e.n.*, „Peuce”, IX, 1984, pp.349-354, 706-709; Silvia Baranschi, Gheorghe I. Cantacuzino, *Cercetările arheologice din cetatea de la Enisala (1976)*, „Peuce”, VIII, 1980, p.470 nota 11; Silvia Baranschi, *Civilizația urbană din Dobrogea în secolele XI-XIV*, „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie”, 42, 1991, p.137; E. Lăzurcă, Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, *Noi descoperiri arheologice la Enisala jud. Tulcea*, „Materiale”, 1980, p.154; Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, *Decouvertes archeologiques et numismatiques sur le territoire du village d'Enisala, com. Sarichioi, Dpt. De Tulcea (IXe-XIVe siecles)*, „Pontica”, 48-49, 2015-2016, pp.527-538.

⁵ Octavian Iliescu, *Monedele Țării Românești și ale Moldovei la Marea Neagră (secolele XIV-XV)*, „Revista istorică”, I, 6, 1990, p.654/ nr. 6.

⁶ Ibidem, p.654/ nr. 11.

⁷ Ibidem, p.655/ nr. 18.

⁸ Ibidem, p.655/ nr. 25.

În prezent, se mai păstrează doar două monede emise de Mircea cel Bătrân, un ducat antereformă cu legendă latină și siglele GD/I (cat. A3) și un ducat reformat tip IV (cat. A8) emis în atelierul de la Târgoviște. Prezența celei de-a doua piese în incinta cetății Enisala este extrem de interesantă, fiind alături de ducații tip I și tip IV⁹ din tezaurul de la Constanța¹⁰, unicele descoperiri de emisiuni reformate de la Mircea cel Bătrân, din zona Dobrogei. Descrierea completă a pieselor monetare este inclusă în catalogul de la finalul articolului.

Nu putem încheia această parte a studiului fără a discuta despre piesele descoperite de către paznicul cetății Alexandru Tudor în luna octombrie a anului 1964, după cercetările efectuate de Ion T. Dragomir și Ion Barnea în cetate. Conform registrului inventar, acesta a predat Muzeului de Istorie din Galați un număr de nouă monede antice și medievale pe care le-a descoperit la poalele cetății. În același articol, Dragomir relatează faptul că zona din care provin piesele descoperite de Tudor Alexandru se localizează pe latura de sud-vest, la baza cetății, unde la acel moment se afla o vie. De asemenea, se pare că la suprafața solului se găseau și numeroase fragmente ceramice și osoase, care ar putea sugera că în acea zonă se afla necropola așezării¹¹. Un alt lot constituit din cinci monede medievale muntenești (patru piese) și moldovenești (o piesă), recuperate de către Tudor Alexandru, în incinta cetății de această dată¹², a fost însă predată către Muzeului de Istorie și Arheologie din Constanța, bucurându-se de o publicare completă din partea lui Gheorghe Papuc. Cu toate acestea, arheologul se hazardează în a afirma că una dintre monedele bătute în numele lui Mircea cel Bătrân face parte din tezaurul descoperit la Enisala în anul 1939¹³. Având în vedere contextul conturat considerăm că ipotezele enunțate de Gheorghe Papuc, și anume că piesele provin din incinta cetății de la Enisala și că una dintre acestea (nr. inv. V. 88207)¹⁴ face parte din tezaurul de la Enisala/1939, trebuie privite cu rezerve. Din punctul nostru de vedere, piesele păstrate în prezent în colecția numismatică a Muzeului de Istorie Națională și

⁹ Pentru clasificarea emisiunilor reformate ale lui Mircea cel Bătrân a se vedea - Ernest Oberländer-Târnoveanu, nota 40, în Octavian Iliescu, *Monetele lui Mircea cel Bătrân*, Brăila, Editura Istros, 2008, pp.130-131.

¹⁰ Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Un tezaur de monede medievale românești de la începutul secolului al XV-lea descoperit la Constanța*, „Cercetări Numismatice”, XVII, 2011 (2015), pp.67-94.

¹¹ Ion. T. Dragomir, *op.cit.*, p.34.

¹² Piesele au fost predate către Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța la data de conform declarației sale la data de 24 octombrie 1967.

¹³ Gheorghe Papuc, *Câteva monede feudale din Țara Românească și Moldova descoperite în Dobrogea*, „Pontica”, 3, 1970, pp.391-392 și nota nr. 1.

Arheologie din Constanța provin, de asemenea, din exteriorul cetății, Gheorghe Papuc neavând cunoștință de descoperirile și informațiile menționate câțiva ani mai târziu de către Ion T. Dragomir,

De asemenea, alte două monede au fost descoperite de către Tudor Alexandru și predate către Muzeul Deltei Dunării în anul 1973. Aceste două piese sunt groși sârbești, emiși de către Ștefan Dušan. Se pare că alături de aceste piese descoperite printre ruinele cetății, paznicul cetății ar mai fi descoperit și monede ale Hoardei de Aur și ale Imperiului Otoman¹⁵.

Monedele provenind din fondul vechi al muzeului

După cum am menționat deja, restul de zece piese provin din fondul vechi al muzeului, fără a avea nicio informație înregistrată privitoare la proveniența pieselor: colecții private, descoperiri izolate sau tezaure. Cele șase piese muntenești sunt emise de Dan I (o monedă) și Mircea cel Bătrân (cinci monede). Moneda de la Dan I (cat. A1) este marcată cu siglele Θ/P, cele mai numeroase emisiuni păstrate de la acesta individualizându-se prin prezența acestor sigle. În ceea ce privește emisiunile de la Mircea cel Bătrân, toate cele cinci monede sunt ducați emiși înainte de reforma monetară din 1402/1405¹⁶. De remarcat piesa cu legendă slavonă dezvoltată și siglele K/K (cat. A2), care se încadrează în seria celor mai timpurii emisiuni ale lui Mircea cel Bătrân, alături de ducații cu legendă dezvoltată¹⁷ și siglele Θ/P¹⁸. Celelalte piese au legenda latină și poartă perechile de sigle M/N (cat. A4), P/C (cat. A5, cat. A6), o piesă având pe avers sigla W (cat. A7), în timp ce sigla de pe revers pare a fi ∅, însă faptul că aceasta nu este foarte definită ne determină să luăm în considerare și faptul că ar putea fi și o greșală de batere sau un alt semn destul de șters. Din acest grup ne-au atras atenția piesele cu siglele M/N și W/∅?

Referitor la ducatul marcat cu siglele M/N, acesta are o legendă incorect redată, ca urmare a surfrapării. Însă ceea ce face absolut deosebită această piesă este

¹⁴ Este vorba despre un ducat de la Mircea cel Bătrân, ante-reformă cu legendă latină și siglele Π/Π. A se vedea Gheorghe Papuc, *op.cit.*, p.392.

¹⁵ Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Cronica descoperirilor monetare din nordul Dobrogei*, „Peuce”, VIII, 1980, p.511/176-177.

¹⁶ Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Monetăria târzie a lui Mircea cel Bătrân în lumina tezaurului monetar descoperit în 1867, în zona Treviso*, „Cercetări Numismatice”, XIV, 2008, p.382.

¹⁷ Prin legendă dezvoltată ne referim la faptul că titulatura domnului este completă – ИГО МРБЧА БОЕВОДА, legendă care o dată cu trecerea timpului este caracterizată de folosirea titlaturii prescurtate ajungând să fie redată uneori chiar și sub forma de BO.

faptul că pe avers lângă scut este vizibil un M gotic. În acest context, trebuie avut în vedere faptul că sigla M este cunoscută sub două forme, pe de-o parte, sub forma de M gotic și, pe de altă parte, sub forma unui M mai stilizat, atent decorat în partea superioară. Faptul că ștanța cu varianta stilizată a siglei M este surfrapată peste un ducat care prezenta inițial sigla M gotic, sugerează faptul că sigla M gotic este anterioară din punct de vedere cronologic.

În schimb, în cazul ducatului care este marcat cu sigla W pe avers, acesta prezintă din punct de vedere al stilului în care a fost realizată ștanța cu care a fost bătută piesa similitudini cu ștanțele utilizate pentru baterea pieselor cu o singură siglă dispusă pe avers (Φ -, I/-, M/-), și anume: cercul care se suprapune peste muchia scutului, neexistând nicio diferență între cele două elemente, forma rotunjită a scutului, gâtul foarte alungit al acvilei, precum și prezența cercului liniar care separă zona dedicată desenului monetar și zona dedicată legendei. Cu toate acestea pe revers se poate observa o siglă care este relativ ștearsă și nu foarte bine definită fapt care face dificilă identificarea exactă a acesteia. La prima vedere, se pare că este vorba de sigla \mathcal{O} , care prezintă deasupra două puncte dispuse una lângă alta. În lipsa unor piese similare, considerăm că este nesigur în acest moment să atribuim o interpretare strictă pentru posibilă siglă de pe reversul acestei monede.

În ceea ce privește monedele moldovenești, acestea sunt: doi groși emiși de Petru I, o jumătate de gros emis de Alexandru cel Bun și un gros de la Ștefan cel Mare. Conform numărului de flori de crin prezente în al doilea cartier al scutului de pe reversul groșilor emiși de Petru I, moneda care prezintă șapte flori de crin se consideră ca fiind printre primele emisiuni ale domnului muntean (cat. B1), în timp ce grosul care prezintă două flori de crin (cat. B2) se consideră a fi emis în ultima parte a domniei acestuia¹⁹. Din păcate, starea destul de proastă de conservare a jumătății de gros de la Alexandru cel Bun (cat. B3), nu ne-a permis încadrarea acestuia într-unul dintre cele cinci tipuri cunoscute conform catalogului de referință *Monede și bancnote românești*, prin urmare nu am putut propune nicio datare pentru această piesă. Referitor la grosul emis de Ștefan cel Mare (cat. B4), acesta se încadrează în rândul primelor emisiuni princiare ale domnului moldovean, care se individualizează prin scutul despicat cu o cruce pe o rozetă în primul cartier și fascii

¹⁸ Un număr foarte mic de piese care sunt marcate cu aceste sigle se regăsesc în tezaurile de la Balta Sărată, Gogoșu, Ostrov etc, sugerând faptul că acestea tezaure au fost ascunse în primii ani ai domniei lui Mircea cel Bătrân.

¹⁹ Nicolae Docan, *Notiță despre monedele lui Petru Mușat*, „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice”, 30, 1907-1908, pp.149-151; Ernest Oberländer-Târnoaveanu, *Monetary reforms the circulation of the old local coinage in 15th-17th centuries Moldavia: some remarks about a coin of Peter I (cca. 1375-1391) found in a mid 17th century hoard from Iassy*, XII-XIII, 2006-2007, pp.281-282.

în al doilea cartier. Acest tip monetar este din punct de vedere cronologic primul pus în circulație în preajma anilor 1465-1467 până la jumătatea deceniului al optulea²⁰.

Este important de subliniat faptul că toate aceste piese sunt specifice pentru circulația monetară din a doua jumătate a secolului al XIV-lea și din secolul al XV-lea în spațiul din estul Țării Românești și sudul Moldovei.

Catalog

A. Țara Românească

1. Dan I (1383-1386)

Ducat cu legendă slavonă și siglele Θ/P.

AR, 0,37 g, →, 13,20 mm x 14,19 mm

Av. +IWД[...]]

Scut despicat cu patru fascii în primul cartier și sigla Θ în al doilea cartier; globulă în centrul scutului.

Rv. +IW[...]OVBO[...]]

Coif cu o cruce cu brațe egale pe vizieră, timbrat de acvila conturnată. Sigla P în câmp.

MBR²¹, p.80, Oberländer 2012²², V.2.

Nr. inv. 11096, Fig. 1.

2. Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă slavonă și siglele K/K.

AR, 0,31 g, ↗, 13,52 mm x 13,84 mm

Av. +IWM[...]]BOEBOДА

Scut despicat cu patru fascii în primul cartier și sigla K în al doilea cartier; globulă în centrul scutului.

Rv. +IWM[...]]

Coif timbrat de acvila conturnată. Sigla K în câmp. Fasciile scutului de pe avers incuse.

MBR, p.169, Oberländer 2012, VIII.35.

²⁰ Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Emisiunile monetare bătute pe teritoriul Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare (1457-1504). O analiză critică*, „Cercetări Numismatice”, 9-11, 2003-2005, pp.335-337.

²¹ Abrevierea MBR provine de la lucrarea George Buzdugan, Octavian Luchian și Constantin C. Opreșcu, *Monede și Bancnote Românești*, București, Editura Sport și Turism, 1977.

²² Abrevierea *Oberländer 2012* provine de la articolul Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Untangling Ariadne's Thread – Contributions to the „Archaeology” of the Romanian Medieval Numismatics. Part I – The Early Stage of Wallachian Coinage – From Vladislav I to Mircea the Elder (cca. 1364-1418)*, „Cercetări Numismatice”, XVIII, 2012 (2016).

Nr. Inv. 11097, Fig. 2.

3. Țara Românească, Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă latină și siglele G/I

AR, 0,35 g, ⚡, 11,24 mm x 13,34 mm

Av. +IWAN[...]I:MVNAZ

Scut despicat, în primul cartier patru fascii, al doilea cartier plin și sigla G.

Rv. [...]MVNAZ

Coif surmontat de acvilă conturnată, cu sigla I în câmpul stâng.

MBR, pp.146-151; Oberländer 2012, VIII.22.

Context arheologic: piesă descoperită în anul 1964, Secțiunea 5 – 11m, cap, h – 0,30 m.

Nr. inv. 7691; Fig. 3.

4. Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă latină și siglele M/N.

AR, 0,17 g, ⚡, 12,76 mm x 13,63 mm

Av. +IW[...]IZ

Scut despicat cu patru fascii în primul cartier și sigla M în al doilea cartier. Totul într-un cerc perlat.

Rv. [...]MVNZ

Coif timbrat de acvila conturnată. Sigla N în câmp.

MBR p.131, Oberländer 2012, VIII.17.

Nr. inv. 11103, Fig. 4.

5. Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă latină și siglele P/C.

AR, 0,21 g, ⚡, 12,69 mm x 13,88 mm

Av. +IWA+ [...]N

Scut despicat cu patru fascii în primul cartier și sigla P în al doilea cartier. Dublăfrapă.

Rv. +IW[...]

Coif timbrat de acvila conturnată. Sigla C în câmp.

MBR, pp.133-135, Oberländer 2012, VIII.18.

Nr. inv. 11094, Fig. 5.

6. Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă latină și siglele P/C.

AR, 0,33 g, ⚡, 13,95 mm x 14,11 mm; Piesa este restaurată.

Av. [...]AN :D [...]

Scut despicat parțial vizibil, cu fascii în primul cartier și sigla P în al doilea cartier.
Dublăfrapă.

Rv. [...]WA[...]MV[...]

Coif timbrat de acvila conturnată. Sigla C în câmp.

MBR, pp.133-135, Oberländer 2012, VIII.18.

Nr. inv. 11099, Fig. 6.

7. Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat ante-reformă cu legendă latină și siglele W/∩?

AR, 0,24 g, ⚔, 12,58 mm x 14,35 mm

Av. + IOANSI:MNUS

Scut despicat cu trei fascii în primul cartier și sigla W în al doilea cartier.

Rv. + IVVA[...]NSI:M

Coif timbrat de acvila conturnată. Sigla ∩ în câmp.

MBR, pp.114-116?, Oberländer 2012, VIII.11.

Nr. inv. 11092, Fig. 7.

8. Țara Românească, Mircea cel Bătrân (1386-1418)

Ducat reformat, tip IV, cu stea cu cinci raze în primul cartier al scutului de pe revers, emis în atelierul de la Târgoviște

AR, 0,39 g, ⚔, 12,72 mm x 13,46 mm

Av. [...]W[...]BVAB

Reprezentarea domnului frontal, cu veșminte occidentale și mantie pe umeri, în mâna dreaptă ține o lance în poziție verticală, în mâna stângă globul cruciger.

Rv. IW[...]BVAB

Scut înclinat, despicat cu stea în primul cartier și fascii în al doilea, surmontat de coif și acvilă conturnată.

MBR, pp.200, Oberländer 2012, VIII.53.

Context arheologic: piesă descoperită la data de 8 octombrie 1964, Secțiunea 5, 0,15 m.

Nr. inv. 7692; Fig. 8.

B. Moldova

1. Petru I (1375 -1391)

Gros cu șapte flori de crin. Piesă incusă.

AR, 0,95 g, 17,28 mm x 18 mm

Av. Incus.

Rv. +SIMOLDAVIENSIS

Scut despicat cu trei fascii în primul cartier și șapte flori de crin stilizate în al doilea cartier.

MBR, pp. 1-72.

Nr. inv. 11015/2, Fig. 9.

2. Petru I (1375-1391)

Gros cu două flori de crin.

AR, ↑, 0,56 g, 18,51 mm x 18,20 mm

Av. [...]MPETRIWO[...]

Cap de bour cu stea cu cinci raze între coarne, semilună la dreapta capului și rozeta la stânga.

Rv. +SIMOL[...]IS

Scut despicat cu trei fascii în primul cartier și șapte flori de crin stilizate în al doilea cartier.

MBR, pp.177-208.

Nr. inv. 11105, Fig. 10.

3. Alexandru cel Bun (1399/1400-1432)

Jumătate de gros, anepigraf.

AR, 0,18 g, →, 9,20 mm x 9,55 mm.

Av. Cap de bour cu stea între coarne.

Rv. Scut despicat cu fascii în primul cartier și flori de crin în al doilea cartier.

Nr. inv. 11106, Fig. 11.

4. Ștefan cel Mare (1457-1504)

Gros, tip I.

AR, 0,59 g, ⚔, 13,85 mm x 14,87 mm.

Av. +MONETA MOL[...].

Cap de bour cu semilună la stânga, rozeta din partea dreaptă este ilizibilă.

Rv. +STE[...]VOIEVODA

Scut despicat cu o cruce cu brațe egale deasupra unei rozete în primul cartier și trei fascii în al doilea cartier.

MBR, pp.604-607, Oberländer 2005²³, tip I, var. 1-a.

Nr. inv. 7706, Fig. 12.

²³ Abrevierea *Oberländer 2005* provine de la articolul Ernest Oberländer-Târnoveanu, *Emisiunile monetare bătute pe teritoriul Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare (1457-1504). O analiză critică*, „Cercetări Numismatice”, 9-11, 2003-2005.

Monede medievale emise în Muntenia (1-8) și Moldova (9-12)
în secolele XIV-XV.